



135505-3516



SLOVO ÚVODEM

Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,



zatímco u nás panovalo rozmarné léto, německá kancléřka Angela Merkel ve svém srpnovém projevu varovala před podzimní vlnou koronaviru. „Chci udělat vše, co je v mých silách, abych zajistila, že naše děti nebudou poraženy pandemií. Školky, školy a vzdělávání našich dětí musí mít nejvyšší prioritu.“ Prázdninám již dávno odzvonilo a našim školám 14. října také, na jak dlouhou dobu, nikdo netuší. Vzdělávání se opět přesunulo ze škol do domácností a nabylo online podoby bez ohledu na technické dovednosti učitelů či možnosti internetového připojení žáků. Současná pandemie mění vzdělávání více než reformy, které se o to snažily v minulosti, tempem, jež je na poměry školství doslova převratné. Děti, které neznají školní docházku několik měsíců za sebou, jsou v naší společnosti novým fenoménem, který nelze srovnávat s ušlechtilými prázdninami, dokonce ani s přerušovanou výukou za války. A není pochyb, že se takto dlouhá doba distanční výuky negativně podepíše na prohloubení rozdílů v dostupnosti vzdělávání i úspěšnosti žáků, před čímž varuje také zpráva OECD *Schooling disrupted, schooling rethought*. Je proto namístě se ptát, jaké systémové změny je třeba v této době udělat, aby se co nejvíce minimalizovala rizika pro žáky ze slabého socioekonomického zázemí. Nenastala příhodná doba pro revizi některých postupů, které jsou již několik let v rámci pedagogické veřejnosti diskutovány? Neměli bychom se zamyslet třeba na tím, zda je skutečně férové požadovat jednotné přijímací řízení na střední školy, když nevíme, jak bude vypadat výuka žáků devátých ročníků? Nejistoty není v posledních dnech zrovna málo, jisté však je, že tak jako každá krize i tato může naše školství posílit, tedy za předpokladu, že se oblast vzdělávání stane skutečnou, a ne pouze deklarovanou prioritou. A jisté je i to, že náš časopis se bude snažit dále nabízet prostor pro diskusi o možných cestách ke zdravému školství.

Přeji vám hlavně zdraví.

Markéta Beková,

odborná editorka *Učitelského měsíčníku*

OBSAH

INFORMUJEME

Škola jako místo setkávání potřinacé |

doc. PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D. 2

Kvalita vzdělávání v jednotlivých krajích České republiky |

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA 3

COVID

Učitel s rouškou | Mgr. Martina Chmelová 5

Covid-19 jako nemoc z povolání | Mgr. Alice Frýbová 7

PRÁVNÍ PORADNA

Co mám dělat, abych neporušoval GDPR? | Mgr. Alice Frýbová 9

Přesčasová práce a výkon nadúvazkových hodin |

Mgr. Martin Kaplán 10

MOSTY MEZI ŘEDITELNOU A SBOROVNOU

Slova za to nemohou aneb Školní kurikulum |

PhDr. Václav Trojan, Ph.D. 12

KOMUNIKACE

Informovat rodiče včas je zásadní prevence nedorozumění

a konfliktů | Mgr. Zuzana Svobodová, Ph.D. 14

Výkladový slovník generace Z pro učitele | Aneta Košíková 16

UČITELSKÉ ŘEMESLO

Líný učitel hodnotí | Robert Čapek 18

Tři kroky k motivovanějším žákům | Mgr. Libor Komárek 19

Za chybu žáky netrestejte, pracujte s ní |

Michal Orság; Mgr. Květa Sulková 21

Úlohy z mezinárodních šetření PIRLS a TIMSS |

PhDr. Josef Basl, Ph.D.; Mgr. Zuzana Janotová 22

PBIS: Jak zavádět celoškolskou preventivní podporu chování žáků |

Mgr. Anna Kubíčková; Mgr. Lenka Hečková 25

Dětem i divákům je třeba se trefit do noty | Markéta Popelářová .. 28

TECHNIKA A TECHNOLOGIE

Jak na vyučování přes videokonference | PhDr. Ondřej Neumajer, Ph.D.;

Alexis Katalalidis, MSc; Mgr. Ivan Čermák 30

Panely ÁMOS vision informují po celém Česku | Richard Prajsler... 31

AKTIVNÍ OBČANSTVÍ

Jak se žáky bezpečně prožít události 20. století |

Mgr. Věra Tůmová 33

Aktivní občanství jako téma mezinárodní spolupráce |

Zuzana Čílová 35

Žákovský parlament v životě školy | Ing. Veronika Pevná 37

ZAMYŠLENÍ NAD

Problémy nemají jednoduchá řešení | PhDr. Václav Mertin 39

PŘEDSTAVUJEME

Jsmo učitelským hlasem, který je slyšet | Mgr. Petra Mazancová ... 41

Otevřeno inovuje vzdělávání učitelů | Dominik Lipovský 42

Sexuální výchova jinak | Nela Faltusová 44

RECENZE

Učitelské sbory základních škol a jejich sociální klima |

prof. PhDr. Jan Průcha, DrSc. 47